

Összefoglaló megállapítások, javaslatok:

A Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete a közúti közlekedési piacra lépés, a szakmához jutás, a szabályok végrehajtásának és ellenőrzésének kérdéseit egységes rendszerben szemléli, mely alapján az alábbi véleményt fogalmazza meg.

Alapelvek:

- a tényleges esélyegyenlőség érdekében valamennyi közúti közlekedési szolgáltató számára EU-szerte azonos tevékenységi feltételrendszert kell meghatározni
- ennek egységes tartalmat kell adni egységes okmányok használatával
- harmonizált számonkérési rendszereket kell kidolgozni
- alapvetően nem szigorítani kell a jelenlegi szabályozásokat, hanem a végrehajtás-ellenőrzés hatékonyságát kell javítani
- egyetlen - „közösségi”- engedélyre van csak szükség, mely a követelményeknek való megfelelés esetén feljogosít mind a belföldi, mind a külföldi fuvarozásra

A mai legkorszerűbb informatikai eszközökre támaszkodva célszerű lenne egy elektronikus uniós központi nyilvántartást létrehozni:

- mely naprakészen tartalmazná valamennyi törvényesen működő fuvarozó cég adatait, különösen az engedélyek érvényességére, a hármas követelményrendszernek való megfelelésre vonatkozó információkat
- online és wireless hozzáférést biztosítana valamennyi illetékes szerv és hatóság számára az illetékesség szerint korlátozott adattartalmakhoz
- ezzel megteremtené a kapcsolatot az eljáró és az engedélyező hatóság között
- tartalmazná a tevékenységi tilalmakat is, mely alapján – egy kézisámítógép segítségével – akár egy közúti ellenőrzésnél is bármely országban kiszűrhetők volnának az engedély nélkül fuvarozók

A konzultáció több pontjában felvetett problémák is alapvetően indokoltá teszik egy elektronikus adatbázis létrehozását, így a különböző kérdések kezelésére nem kellene egyenként intézkedéseket fogantatosítani, mert ezeket együtt kezelné a rendszer, mellyel jelentős költség takarítható meg mind a vállalkozások mind a hatóságok oldaláról nézve, a naprakész információáramlásnak köszönhető hatékonyságjavulásról nem is beszélve.

Távlatilag javasolt:

A papíralapú megoldások /menetlevelek/ helyett a műholdas járműkövetési adminisztráció, mely korrupciómentes, az emberi tévedést kizáró komplex ellenőrzéseket tenne lehetővé. A digitális tachográf bevezetésének kedvezőtlen tapasztalatai miatt a közeljövőben nem javasoljuk a különböző okmányok elektronikussá tételét.

A, A KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI PIACRA LÉPÉS KÉRDÉSEI

1.

Az áru fuvarozásra, illetve személyszállításra vonatkozó uniós jogszabályok összefűzése

Jelenleg külön vannak, elvileg össze lehetne hozni ezeket egyetlen új jogszabályba. A közúti fuvarozásra általában jellemző kérdéseket ugyanazon rendelkezések keretében lehetne szabályozni.

3 opció:

Opció 1 – összefűzni a piacra jutás – jelenleg 4 különböző rendeletben fellelhető – szabályait, a kabotázskérdést is beleértve

2 – külön tartani az áru- és személyszállítás szabályait, és mindkettő esetében csak a nemzetközi fuvarozásra, illetve a kabotázásra vonatkozó rendelkezéseket egyesíteni egy-egy új törvényben

3 – megtartani a jelenlegi felállást

KÉRDÉS: valódi egyszerűsítést jelentene-e az egyesítés, melyik opciót támogatják?

MKFE:

Támogatjuk a piacra jutás általános szabályainak összefűzését, beleértve a nemzetközi fuvarozásra és a kabotázásra vonatkozó rendelkezéseket is (Opció1).

Fontos azonban, hogy a jogszabály – akár mellékletben – különös gondossággal és részletesen tartalmazza a kabotázásra vonatkozó tagállami derogációkat.

2.

a 684/92 Rendelet (közösségi engedély) területi hatálya

a helyi, de határt átlépő tömegközlekedés is a rendelet hatálya alá esik

KÉRDÉS: maradjon így, vagy ki kellene venni, akár a szabályozás alól, akár az engedélyrendszerből?

MKFE:

A határt átlépő helyi tömegközlekedést ki kellene venni az engedélyrendszerből.

3.

az uniós nemzetközi piacra lépés szabályai

jelenleg (a) tagállamban bejegyzett (b) áru fuvarozói vagy személyszállítói szakmával rendelkezik (működési engedély), ennek feltételeit a 96/26/EK irányelv szabályozza fuvarozói tevékenységtípustól függetlenül

DE típusonként eltérhet a szakmai felelősség: nem kellene-e magasabb minőségi követelményeket támasztani bizonyos esetekben?

pl. egy szakmai felelősségbiztosítás formájában, amely védené az ügyfeleket, utasokat a szabálytalanságból-gondatlanságból fakadó károktól

KÉRDÉS: kellene-e, és ha igen milyen magasabb minőségi követelményt állítani egyes közúti közlekedési szolgáltatástípusokra?

MKFE:

NEM kellene.

4.

közösségi engedély

5 évre szól, megújítható és a hatóságnak vissza kell vonnia, ha nem teljesülnek a feltételek

KÉRDÉS: nem kellene-e gyakrabban ellenőrizni a követelményeknek való megfelelést?

MKFE:

Ld. a bevezető gondolatokat, egy uniós központi nyilvántartás az engedélyek ötévenkénti meghosszabbítását is fölöslegessé tehetné.

+

Magyarországon telephelyi ellenőrzések keretében ma is gyakrabban ellenőrzik.

5.

jelzések szerint a gyakorlatban a tagállami hatóságok az engedélyek visszavonását nem mindig tudják érvényesíteni, mert nem küldik azokat nekik vissza

KÉRDÉS: 5 évnél rövidebb érvényességgel kellene-e kiadni a közösségi engedélyt, ha igen mennyi időre?

MKFE:

Központi nyilvántartás szükséges – ld. a bevezető gondolatokat.

6.

hitelesített másolatok

mivel csak az A4-es méret és a kék szín van előírva, országonként különböző gyakorlat alakult ki a formák terén, valahol ráírják, hogy „hitelesített másolat”, aláírják, lepecsételik, feltüntetik a rendszámot, valahol nem

KÉRDÉS: kellene-e részletes specifikációt adni, sztenderdizálni annak érdekében, hogy elkerüljük a zűrzavart az ellenőrzéseknél?

Ha igen, mit kellene előírni, milyen új biztonsági elemet kellene alkalmazni?

Át lehetne-e fokozatosan térni a kibocsátott engedélyek on-line regisztrációjára?

MKFE:

Támogatjuk az egységesítést, az online regisztrációra való áttérés kifejezetten javasolt.

7.

járművezetői igazolvány az EU-s alkalmazásban álló nem-EU-s nemzetközi gépkocsivezetők számára

jelenleg hiányzik az egységes formátum, nem kellene-e elektronikusan olvashatóvá tenni, kombinálni a tachográf kártyával?

KÉRDÉS: a közösségen belül uniformizáltabbá kellene-e tenni a járművezetői igazolványt?

Meg kellene-e változtatni a jelenleg papíralapú dokumentum formátumát?

Fokozatosan elektronikusan olvashatóvá kellene-e tenni?

MKFE:

Egyáltalán nem szükséges külön járművezetői igazolvány, három dokumentum elegendő: jogosítvány, valamint az adott ország munkavállalási és tartózkodási engedélye.

Egyébként az elektronikus olvashatóság ellen nincs kifogásunk, a digitális tachográfval való kombinálása azonban nem javasolt, a negatív DT-tapasztalatok miatt.

8.

a járművezetői igazolvány érvényessége max. 5 év

KÉRDÉS: kellene-e rövidíteni?

MKFE:

Magyarországon az életkor emelkedésével csökken az érvényesség ideje.

A kérdés szerteágazó nemzeti munkaügyi szabályozások függvénye.

9.

a járművezetői igazolvány kiterjesztése az EU-s gépkocsivezetőkre

kezdetben is erről volt szó, de a Tanács és az EP korlátozta és a kiterjesztés vizsgálatát kérte a Bizottságtól, a folytatott tanulmányok nem jelzik szükségességét

KÉRDÉS: mi az érintettek véleménye?

MKFE:

Ld. a 7. pont: egyáltalán nincs szükség külön járművezetői igazolványra.

10.

egyéb okmányok

„Journey form” útinapló (uniós menetlevél) a személyszállításban

nemzetközi különjáratú szolgáltatások és kabotázs a sztenderdizált útinapló kitöltése mellett lehetséges, ez más, mint az Interbus egyezmény “utas fuvarlevele”, amely szintén különbözik az ASOR okmánytól

KÉRDÉS: a sokféleségből fakadó zavarok elkerülésére nem kellene-e a különjáratú szolgálatok okmányait harmonizálni és specifikációjukat minél részletesebben megadni?

MKFE:

Az egy okmány elve alapján egy autóbusznak ugyanazt az egyetlen menetlevelet kelljen vezetni, akár belföldön, akár külföldön közlekedik.

11.

„Journey form” menetlevél az áru fuvarozásban?

Igazolja az utak számát és ütemezését/időzítését.

Az áru fuvarozásban egy sor különféle nemzeti szabályozástól függően eltérő dokumentum használatos.

Különösen a kabotázssellenőrzés nehézségei miatt szükség volna egyetlen egyszerű és minden tagállamban egységes okmányra az eddigiek helyett, mely az adott jármű összes útját tartalmazná.

KÉRDÉS: mit gondol erről a szakma?

MKFE:

Egyetlen egységes uniós okmány kívánatos, illetve a jövőben a műholdas járműkövető rendszerek használata.

12.

nemzetközi menetrendszerinti járatengedélyezés

6 okból lehet elutasítani a kérelmet, ha 5 hónapon belül nincs válasz, a Bizottsághoz lehet fordulni, valamint az elutasítás ellen a fellebbezés biztosított

KÉRDÉS: meg kellene-e tartani a jelenlegi engedélyezési rendszert, vagy el kellene törölni, egyszerűsíteni kellene?

MKFE:

A lehető legegyszerűbbé kell tenni.

13.

korábbi konzultációk szerint a szakma sokallja az 5 hónapot

KÉRDÉS: a nemzeti hatóságok számára megvalósítható lenne egy gyorsabb eljárás?

MKFE:

5 hónap valóban sok, 2-3 hónap elég kell, hogy legyen az elbírálásra.

14.

a vonatkozó rendelet megköveteli, hogy az elutasított kérelmező képviseltethesse magát a kihirdetésen

KÉRDÉS: feltéve, hogy fennmarad a jelen engedélyezési rendszer, világosak és hatékonyak ezek a fellebbezési eljárások?

MKFE:

IGEN, ez így korrekt.

15.

KÉRDÉS: a rendszer fenntartása mellett lehetne-e valamit változtatni,

Az adminisztráció leegyszerűsítése érdekében vagy másképp javítani a működést, pl. a biztonsági és szociális szempontok hangsúlyozásával

16.

kabotázs a személyszállításban

a 12/98 rendelet szerint engedélyezett a különjáratban (és speciális menetrendszerinti esetekben) menetrendszerinti egyébként csak egy engedélyezett nemzetközi járat szakaszaként pl Berlin-Köln-Brüsszel), kivéve helyi és helyközi(?) viszonylatban.

KÉRDÉS: engedélyezni kellene-e és ha igen, milyen feltételekkel a helyi és helyközi szakaszokat is kabotázsban egy nemzetközi járat során?

MKFE:

NEM, a városi és külvárosi/elővárosi viszonylat maradjon kivétel.

17.

a kabotázs definíciójának pontosítása, mit jelent az „ideiglenes jelleggel” kitétel?
országoként máshogy értelmezik és egyéni megoldásokat alkalmaznak

KÉRDÉS: problémás-e a többféle nemzeti gyakorlat, hasznos volna-e a közúti kabotázs fogalmát tisztázni, pontosítani?

MKFE:

Egyáltalán nincs szükség az „ideiglenes jelleggel” korlátozásra.

Alapvetően azt kell eldönteni, hogy lehessen vagy ne lehessen kabotázsfuvar végezni. Kivételeket csak egyedi indokolt esetekben engedjenek.

18.

változatok a kabotázs szabályozására

1) engedni viszonylag hosszú ideig, de az év csak néhány hónapjában
pl. legfeljebb 30 egymást követő napon át szabad, de csak egy év 60 napos időszakán belül,
ez a szezonális kabotázsnak kedvezne

2) csak rövid időre (pl. max. egy hétre) engedélyezni, de éven belüli korlátozás nélkül
pl. egy nemzetközi fuvar után csak 2-3 kabotázsfuvar, 7 nap után kötelező elhagyni a országot

KÉRDÉS: melyik megközelítésről mi a véleményük? Milyen más jól ellenőrizhető alternatíva lehetséges?

MKFE:

Ld. 17. pont: egyáltalán nincs szükség az „ideiglenes jelleggel” korlátozásra.

19.

a kabotázásra alkalmazható nemzeti szabályok

a 3118/93 Rendelet 6. cikke előírja, hogy a kabotázs tevékenységnek a fogadó állam szabályainak meg kell felelnie (pl. fuvarszerződés díjai, feltételei, járműdimenziók, vezetési- és pihenőidő, ÁFA stb), és lehetőség van ezt a listát szükség esetén módosítani

KÉRDÉS: mit kellene ehhez hozzáadni, illetve törölni?

MKFE:

A kabotázssengedély kiadására egységes szabályok vonatkoznak.

20.

a 96/71/EK irányelv szerint a telepített munkavállalókra (posted workers) bizonyos területeken a fogadó tagállam hatályos szabályai kötelezőek (pl. munkaidő, minimálbér, szabadságminimum)
elvileg a kabotázs is ezen irányelv alá tartozik
ugyanakkor az irányelv lehetővé tesz a tagállamok számára bizonyos kivételeket, ha a tevékenység egy hónapnál rövidebb vagy az elvégzendő munkamennyiség nem jelentős

KÉRDÉS: mi a tapasztalatuk a 96/71-es irányelv kabotázásra alkalmazásával kapcsolatban, és mi a véleményük az „egy hónapos” kivételről?

MKFE:

A kabotázs alkalmazására ugyanaz a jog vonatkozzon, mint a nemzetközi fuvarozásra és ne legyenek kivételek: különösen a „nem jelentős munkamennyiség” kitétel tetszés szerint értelmezhető.

B, A SZAKMÁHOZ JUTÁS KÉRDÉSEI

1.

magasabb európai követelményeket kellene állítani esetleg bizonyos tevékenységtípusokra

KÉRDÉS: szükség van –e és ha igen miért magasabb minimumkövetelményekre, Ezek mindenkire vonatkozzanak, vagy csak egyes kategóriákra: melyekre?

MKFE:

Nincs szükség tevékenységtípus szerinti különbségtételre a szakmához jutásban, mint ahogyan magasabb minimumkövetelményekre sem.

2.

jelenleg hármas követelményrendszer (jó hírnév, pénzügyi megfelelőség, szakmai hozzáértés), szigorítást jelenthetne ezek megtartása mellett további kritérium felvétele (ahogy néhány országban ma is van)
a leggyakoribb, hogy meg akarják akadályozni a tényleges tagállami tevékenységvégzés nélküli pusztán a kedvezőbb adó- és társadalompolitika miatti más országbeli cégalapítást (postafiók-cégek)

KÉRDÉS: kellene-e plusz kritérium, ha igen, mi? Postafiók-cégek ellen, hogyan?

MKFE:

További kritériumot nem kell meghatározni, azonos feltételeket kell biztosítani. A postafiók-cégek ellen azonban fel kellene lépni.

3.

kivételek és felmentések

ma van egy pár ilyen, és lehet, hogy már indokolatlan

- bizonyos áruk rövid távú szállítása, indokoltnak tűnik
- 6 tonna alatti járművek, kevésbé jogos, hiszen az EU-szabályok többsége a 3,5 tonna legnagyobb megengedett össztömeg feletti járművekre vonatkozik
- az Irányelv hatályba lépésekor már működő cégeknél nem vizsgálták/vizsgálják a szakmához jutás mai követelményeknek való megfelelést, 1978 előtt induló cégeknél, illetve az EU-hoz később csatlakozott országokban (a legutolsó hullámot kivéve) ugyanez a helyzet

KÉRDÉS: mely kivételeket, mentességeket lehetne megszüntetni?

MKFE:

A sok kivétel alkalmazása csak gyengíti a szabályt. Múltra való tekintet nélkül minden EU-s cégnél vizsgálni kellene a megfelelőséget.

4.

időszakos ellenőrzések és kizárás

5 évente kell vizsgálni a megfelelőséget, szükség esetén visszavonva a szakmavégzés engedélyét

két lehetőség merült fel:

- Opció A: gyakoribbá tenni, megbízhatóbb figyelemmel kísérést tenne lehetővé, ugyanakkor plusz teher mind a vállalkozások mind a hatóság számára
- **Opció B:** a jelenlegit kiegészíteni véletlenszerű, célzott vizsgálatokkal, ezt mint ahogy néhány tagállamban már ma is van, kombinálni lehetne a telephelyi ellenőrzésekkel

KÉRDÉS: melyiket támogatják, ha az A-t, milyen gyakoriságot tartanának jónak?

MKFE:

Opció B-t, Magyarországon is így van.

5.

egy pl. jó hírnevét veszített vállalkozásnak másik országban sem szabadna tudnia céget a szakmához jutni, megoldás: hatóságok közti elektronikus információs hálózat?

KÉRDÉS: fontos-e ez? Mi lenne a megoldás?

MKFE:

Fontos, ld. a bevezető gondolatokat: minden tagállamban regisztrálják a vállalkozásokat, és láthassák a hármaskövetelmény hiányosságait is.

6.

egyszerűsítés

a cégnek számos papírt kell beszereznie a követelményeknek való megfelelése bizonyítására és a hatóságok részéről is költséges adminisztrációt igényel az ellenőrzési folyamat

KÉRDÉS: van-e olyan adminisztratív elem, amin egyszerűsíteni lehetne, vagy el lehetne hagyni teljesen? Milyen eszközökkel lehetne ezt elérni?

MKFE:

Ld. a bevezető gondolatokat: központi nyilvántartást kell létrehozni.

7.

jó hírnev

az irányelv megfelelő cikkelye részletezi a feltételeket

a jelenlegi rendszer nem „teszi lehetővé” a több kisebb szabálysértést

az egyébként sértetlen jó hírnevű szakmai vezetők az új szabályok értelmében felelőssé válnak a gépkocsivezetőik által elkövetett vezetési- és pihenőidő szabálysértésekért

KÉRDÉS: meg kell azt követelni a jó hírnév sértetlenségéhez, hogy ne lehessen ismételt szabálysértéseket elkövetni

MKFE:

Külön kell választani a gépkocsivezető szakmai alkalmatlanságát mint szabálysértést kiváltó okot és a vállalkozás felelősségét; az alkalmazott szabálysértéséért vállalt vállalkozói felelősség indokolatlan.

8.

tagállamonként nagyon eltérő a „súlyos szabálysértés” fogalma/tartalma, ezt a szociális szabályozás terén most harmonizálni akarják

KÉRDÉS: kellene-e harmonizálni a szakmához jutás elé akadályt görgítő súlyos szabálysértés definícióját?

MKFE:

IGEN, minél pontosabban le kell írni, hogy mi minek minősül.

9.

kire vonatkozzék a jó hírnév követelménye?

KÉRDÉS: meg kellene-e határozni az európai jogalkotásnak azon személyek körét, akikre a jó hírnév követelményét alkalmazni kell? Ha igen, a menedzsereken, igazgatókon, és a „vállalkozásban érdekelteken” kívül ki tartozzon még ide?

MKFE:

Vezető, szakmai irányító + tulajdonosi kör.

10.

az illetékes hatóságok szabályozása

sokszor nehéz beszerezni a szükséges információkat (az Igazságügyminisztériumtól, adóhatóságtól, közlekedési hatóságoktól), ezt sok országban a személyi adatvédelem is nehezíti

lehetséges volna a tagállamokban központi nyilvántartást vezetni azokról a fuvarozókról, akiket elítéltek, vagy megbüntettek

kevésbé költséges volna, ha az eljáró szervek automatikusan és szisztematikusan értesítenék az engedélyező hatóságot, így az az 5 év lejártá előtt is rendelkezhetne az esetleges engedélymegvonásról

KÉRDÉS: kellene-e jobb hozzáférést biztosítani az engedélyező hatóságoknak az ítéletekhez, illetve büntetésekhez?

MKFE:

IGEN, ld. a bevezető gondolatokat.

11.

az 5. kérdéshez kapcsolódóan felmerül a nemzetközi információcsere szükségessége is

KÉRDÉS: mind nemzeti mind nemzetközi szinten elegendő-e a jelenlegi inforendszer a szabálysértésekről és szankciókról? Hogyan lehetne javítani ezeken?

MKFE:

Unió központi nyilvántartás szükséges – ld. a bevezető gondolatokat.

12.

pénzügyi megfelelés, min. 9ezer EUR + 5000 EUR/további járművek
de változó, hogy mit fogadnak el: valahol csak pénzeszközöket, valahol ingóságot is,
bankgaranciát ill. speciális igazolásokat kérnek

KÉRDÉS: nem kellene-e a pénzügyi megfelelés bizonyítására alkalmas eszközöket tovább harmonizálni, ha igen, mi legyen az értékelés alapja
Mi legyen a küszöbérték, és ki legyen az értékelő? Milyen időközönként?

MKFE:

*Összességében megfelel a jelenlegi, azonban harmonizálni kellene.
Erre alkalmas lehet az auditált mérleg 'saját tőke' sora, a mérlegeket elektronikusan szintén elérhetővé lehetne tenni a központi nyilvántartásban.*

13.

új, ún. szakmai felelősségbiztosítás követelményének bevezetése, esetleg a pénzügyi helyett

KÉRDÉS: meg kellene-e komolyan fontolni a kötelező szakmai felelősségbiztosítás bevezetését? Ha igen, kiegészítésül, vagy a jelenlegi rendszer helyett?
Mire kellene, hogy kiterjedjen egy ilyen biztosítás és milyen minimumgaranciát biztosítson?

MKFE:

NEM kell újabb biztosítás, így is kötelező kötni többfélét is.

14.

szakmai alkalmasság

a vizsgakövetelmény harmonizálása, mert jelentősen eltér, bizonyos felsőfokú oklevéllel rendelkezőket mentesíthetnek

a vizsgafelkészítő tesztközpontokat tanúsítani lehetne, nemzetközi képzési sztenderdek alkalmazásával

KÉRDÉS: szükséges van-e a vizsgák további harmonizálására? Mely felmentéseket lehetne megszüntetni?

MKFE:

A harmonizáció szükséges, az IRU Akadémia egy egységes alap lehet erre. A vizsgaközpontokat akkreditálni kellene.

A hangsúlyt a felújító és továbbképző ismeretanyagra kell helyezni.

15.

a szakmai alkalmasságban érintett személy

ma nem kell, hogy az illető a cégnél legyen

a szakma szerint ez visszaélés, mely hatékonytalanná teszi a szakmai kritériumot

néhány tagállamban egy személy hivatalosan több céget is képviselhet, ez költségmegtakarítást jelent a kis cégeknek, de kockázatos, hogy a bizonyítvánnyal rendelkező személy csak nagyon közvetetten van bevonva a cég aktuális menedzsmentjébe

jelenleg egy több tagállamban is működő nagy cégnek elegendő egyetlen bizonyítvánnyal rendelkező ember, ugyanakkor sokhelyütt ugyanaz a személy nem képviselhet két csak kétszemélyes vállalkozást.

KÉRDÉS: a szakmai alkalmasságot tanúsító bizonyítvány tulajdonosának, az érintett cég alkalmazásában kellene-e állnia, ill. a bejegyzés szerinti ország állandó lakosának lennie?

MKFE:

Igen, álljon a cég alkalmazásában és legyen rezidens. Csak kapcsolt vállalkozás esetén képviselhessen ugyanaz a személy több vállalkozást is.

16.

egyéb kérdések

KÉRDÉS: van-e bármi egyéb szempont, témajavaslat a szakmához jutás terén, amit figyelembe kellene venni az európai jogszabályok felülvizsgálatakor?

MKFE:

Hatékonyan, gyorsan és egységesen kellene szabályozni.

17.

KÉRDÉS: javasolnának-e a kérdőívben hasznosnak talált intézkedésekre vonatkozó adminisztrációt könnyítő intézkedéseket/módszereket?

MKFE:

Ld. a bevezető gondolatokat.